

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

Кафедра громадського здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою

«УЗГОДЖЕНО»

Гарантом освітньо-професійної
програми Медсестринство
“30” серпня 2024 року

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Головою вченої ради міжнародного
факультету
Протокол від 30.08 2024 №1

СИЛАБУС

Менеджмент та лідерство в медсестринстві

Обов'язкова компонента

рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність
спеціалізація
кваліфікація освітня:
кваліфікація професійна:
освітньо-професійна програма
форма навчання
курс та семестри вивчення
навчальної дисципліни

перший (бакалаврський)
22 Охорона здоров'я
223 Медсестринство
223.01 Медсестринство
бакалавр медсестринства
сестра медична/брат медичний
Медсестринство
денна
IV курс VIII семестр

УХВАЛЕНО

на засіданні кафедри громадського здоров'я з
лікарсько-трудовою експертизою
Протокол № 1 від 26.08.2024р.

Полтава – 2024

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	<i>Голованова Ірина Анатоліївна, д.мед.н., професор</i>
Профайл викладача	https://soc-med.pdmu.edu.ua/team
Прізвище, ім'я, по батькові викладача	<i>Ляхова Наталія Олександрівна, к.мед.н., доцент</i>
Профайл викладача	https://soc-med.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	+380506147638
Прізвище, ім'я, по батькові викладача	<i>Радченко Ніна Русланівна, викл. ЗВО</i>
Профайл викладача	https://soc-med.pdmu.edu.ua/team
Електронна пошта	socmed@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://soc-med.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

На вивчення освітньої компоненти передбачено 3 кредитів ЄКТС (90 годин), які структуровані таким чином:

лекції - 12 год.,

семінарські – 16 год.,

практичні - 20 год.,

самостійна робота - 42 год.;

Вид контролю - ПМК

Ознаки навчальної дисципліни

Характер дисципліни: обов'язкова компонента.

Політика навчальної дисципліни

Шановні здобувачі освіти, ви приступаєте до вивчення освітньої компоненти «Менеджмент та лідерство в медсестринстві».

Вивчення освітньої компоненти передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії - дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики. *Учасники освітнього процесу дотримуються принципів та норм етики та деонтології:* толерантні, доброзичливі та виважені у спілкуванні.

Дисципліна викладається на кафедрі громадського здоров'я, менеджменту та медичної експертизи, яка знаходиться на базі поліклінічного відділення КП «4-та

міська клінічна лікарня Полтавської міської Ради» (м.Полтава, пр.Залізний, 17). Заняття можуть проходити і в інших аудиторіях університету (згідно розкладу).

Викладання на кафедрі відбувається відповідно до норм чинного законодавства України та нормативних документів ПДМУ з якими можна ознайомитися за посиланням: <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>

Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності учасників освітнього процесу нашого університету регулюється Кодексом академічної доброчесності

(https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/w06zPTIU3h58RxfeqTTwy7bSS9MTIfSDrxtHezK6.pdf?_ga=2.14937590.1521394657.1630681136).

Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників (https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/Sj670MBVmC9qGVuTmHU8k9ZGKuX3DlzlWNR8pBu.pdf) встановлює норми та правила академічної доброчесності при виконанні письмових робіт.

Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на лекціях, активності на практичних заняттях, відповідальність та старанність при поточному та підсумковому контролях.

Політика дедлайну:

Наголошуємо на необхідності виконання завдань у встановлені терміни та дотриманні принципів академічної доброчесності. роботи, які здає здобувач вищої освіти з порушенням терміну без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від максимальної, наприклад, практичні навички);

Наголошуємо! Перескладання ПМК з метою підвищення оцінки не допускається.

Порядок перегляду оцінки з дисципліни регламентується Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти. https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/DDgFa7zhzJAcNHnKamWyKPDd1P2msJNfrEAv36Bu.pdf

Презентації та виступи мають бути авторськими оригінальними.

Звертаємо увагу !!! При вивченні дисципліни вітається залучення здобувачів освіти до неформальної освіти у вигляді участі у вебінарах, конференція, семінарах за тематиками дисципліни.

Анотація до дисципліни:

Вивчення предмету «Менеджмент та лідерство в медсестринстві» має велике значення для формування управлінського мислення у медичних працівників в різних ланках галузі (поліклініці, амбулаторії, стаціонарі, в окремих кабінетах, в лабораторії, оздоровчих закладах, тощо). «Менеджмент» – це поняття, яке використовують переважно для характеристики процесів управління організаціями (підприємствами).

Лідерство у медсестринстві — це здатність медичних сестер брати на себе відповідальність, вести за собою інших та надихати команду на досягнення спільної мети — надання високоякісного догляду за пацієнтами та ефективної роботи медичної системи.

Метою викладання навчальної дисципліни є: сформувати сучасне управлінське мислення, сформувати у здобувачів знання, які допоможуть їм орієнтуватися в інформаційних потоках, дадуть вміння підготовки та виконання управлінських рішень, знання технології процесу управління, його документального забезпечення, знання психології управління, ділових стосунків, вміння організації управлінської праці, тощо.

Предметом вивчення дисципліни «Менеджмент та лідерство в медсестринстві» є формування, функціонування та розвиток системи управління; управлінські відносини, правила прийняття управлінських рішень, розвиток лідерства і їх взаємозв'язок в медсестринстві.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: підготовка майбутніх помічників лікарів з питань управління в галузі охорони здоров'я; ознайомлення з теоретичними основами науки менеджменту та лідерства в медсестринстві: термінологія, закони, методи, принципи взаємозв'язків, аналіз діяльності суб'єктів господарювання системи охорони здоров'я; опанування практичними навичками використання управлінських методів та методик під час планування, організації та оцінки діяльності закладів охорони здоров'я в умовах державного та приватного господарювання.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері медсестринства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
Загальні компетенції ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 09. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	Спеціальні компетенції СК.01. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці. СК.02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах. СК.03. Здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів

ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 11. Здатність працювати в команді. ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.	догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками. СК.04. Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки. СК.05. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби. СК.06. Здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень. СК.07. Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта. СК.08. Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження
--	---

	захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини. СК.16. Здатність організовувати та управляти відповідним структурним підрозділом (лідерство та менеджмент)
--	--

Програмні результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна:

ПРН 5. Здійснювати медсестринське адміністрування.

ПРН 6. Забезпечувати здоровий мікроклімат в колективі.

ПРН 20. Належно вести відповідну медичну документацію.

ПРН 21. Демонструвати вміння ефективної професійної комунікації в усній, письмовій формах українською та англійською мовами для реалізації академічної мобільності, ефективного обміну професійною інформацією.

ПРН 23. Вміти оцінювати економічну ефективність, аналізувати процес планування та фінансування в системі охорони здоров'я; здійснювати маркетингове дослідження ринку медичних послуг.

Результати навчання для дисципліни:

по завершенню вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти повинні **знати:**

- теорії та види менеджменту
- моральні, культурні, наукові цінності;
- види та джерела інформації для прийняття управлінського рішення
- основні категорії управління;
- види контролю;
- види та методи мотивації;
- сутність лідерства;
- основні стилі лідерства;
- теорії комунікації;
- шляхи вирішення конфліктних ситуацій;
- способи комунікативної поведінки;
- функції та форми міжособистісного спілкування;
- психологію спілкування з пацієнтами різного профілю;

Вміти:

- розробляти та планувати зважені рішення, спрямовані на вдосконалення діяльності закладів охорони здоров'я;
- розрізняти поняття «керівник», «лідер» і «менеджер»;
- застосовувати методи прийняття управлінського рішення
- працювати з інформацією
- застосовувати новітні інформаційні технології в професійній діяльності;
- вести передбачену МОЗ України медичну документацію;
- застосовувати методи контролю

- застосовувати стилі лідерства з урахуванням сформованих умов;
- розробляти напрямки розвитку лідерства;
- налагоджувати комунікаційні зв'язки в колективі.
- працювати у команді з представниками інших груп різного рівня.
- володіти культурою міжособистісного спілкування
- обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи;
- підтримувати психологічний мікроклімат в колективі;

Програма дисципліни

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ п/п	Тема	К-ть годин
1	Менеджмент як наука. Історія розвитку. Види та функції менеджменту. Еволюція та основні теорії менеджменту Види менеджменту. Функції менеджменту. Системний підхід у менеджменті Роль управління в охороні здоров'я України .	2
2	Управлінські рішення: сутність, класифікація, умови та процес прийняття. Поняття «управлінське рішення». Вимоги до прийняття управлінських рішень. Функції управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Класифікація управлінських рішень. Процес прийняття управлінських рішень. Застосування сучасних інформаційних технологій в процесі прийняття управлінських рішень.	2
3	Зміст та структура комунікаційного процесу. Поняття та значення комунікативного процесу. Теорії комунікацій. Види комунікацій. Рівні комунікації. Внутрішня та зовнішня комунікація закладу охорони здоров'я. Структура та етапи комунікативного процесу. Інформації в комунікаційному процесі Бар'єри комунікативного процесу.	2
4	Лідерство та його типи. Теорії лідерства. Стратегія лідерства в організації. Основні підходи до визначення лідерства в медсестринстві. Лідерські компетенції. Формування позитивного іміджу лідера.	2
5	Організація як об'єкт менеджменту Характеристика та структура процесу організації. Види організацій. Формальні та неформальні організації. Культура організації. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації в системі охорони здоров'я. Складові внутрішнього середовища організації. Взаємозалежність внутрішніх складових організації. Середовище прямої дії (мікросередовище) організації. Середовище непрямої дії (макросередовище) організації.	2
6	Ліцензування та акредитація в системі охорони здоров'я	2

	Ліцензування господарської діяльності. Ліцензійні умови провадження діяльності з медичної практики. Контроль за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики. Світовий досвід розвитку акредитації. Загальні підходи до акредитації в Україні	
	Всього	24

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Тема	К-ть годин
1.	Поняття і сутність менеджменту. Принципи та методи управління. Сутність категорій „управління” і „менеджмент”: спільне та відмінності. Цілі та завдання менеджменту. Сучасні принципи управління. Методи управління, їх сутність і особливості. Особливості процесу управління в системі охорони здоров'я. Роль керівника в забезпеченні ефективності діяльності закладу охорони здоров'я	2
2.	Контроль як функція управління. Контроль та його види. Застосування методів контролю. Місце контролювання в системі управління. Сутність і етапи процесу контролювання.. Система контролю та умови її ефективного функціонування. Основні види управлінського контролю. Процес контролювання поведінки працівників.	2
3.	Мотивація в менеджменті. Поняття та види мотивації. Ранні теорії мотивації (теорії А. Сміта, З.Фрейда, Юнга, К. Хорні, Теорія фрустрації). Сучасні теорії мотивації. Теорія А. Маслоу; теорія ERG Клейтона Альдерфера; теорія потреб Девіда МакКлеланда; теорія мотиваційної гігієни Фредеріка Герцберга. Методи мотивації. Мотиваційний ланцюг "потреби - бажання - винагорода"	2
4.	Планування як функція менеджменту. Роль, місце та цілі планування. Методи планування діяльності медичного працівника. Види планування. Оперативне та поточне планування. Стратегічне планування. Принципи планування. Принцип безперервності. Принцип гнучкості	2
5.	Керівництво і лідерство Сутність поняття керівник, лідер, влада. Керівництво і влада. Основні функції керівника. Лідерство й авторитет	2
6.	Інформаційне забезпечення процесу управління Роль, значення і класифікація управлінської інформації. Відкрита і закрита інформація. Джерела і канали інформації. Вимоги до інформаційного забезпечення	2
7.	Інформаційно-комунікаційні та інформаційно-аналітичні системи в менеджменті.	2

	Інформаційно-аналітичні технології. Формування інформаційного фонду. Управлінська інформація. «Електронний офіс». Цифровізація управління організаціями. Управління цифровою культурою та компетенціями. Штучний інтелект (Machine Learning, нейромережі).	
8.	Документування управлінської інформації в електронній формі і організація роботи з електронними документами. Оформлення обліково-звітної документації. Складання службових документів. Перелік документів, що підлягають затвердженню. Правила заповнення медичної документації стаціонару та поліклініки; ведення медичної документації стаціонару, яка входять до функціональних обов'язків медичної сестри в стаціонарі. Нормативні документи. Накази, якими керується медперсонал при заповненні документації. Посадова інструкція медичної сестри.	2
	Всього	16

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Тема	К-ть годин
1.	Управління персоналом. Кадрове планування в медичній організації : значення, цілі, задачі, принципи, етапи. Види планування роботи з персоналом. Визначення потреби в персоналі. Профорієнтація й адаптація нових працівників. Атестація персоналу	2
2.	Методи управління трудовим колективом. Сутність і призначення методів управління. Економічні методи управління. Адміністративні методи управління. Соціально-психологічні методи управління	2
3.	Конфлікти в трудовому колективі Поняття, природа, значення і симптоми конфліктів. Типологія, спрямованість і наслідки конфліктів. Способи попередження конфліктів у трудовому колективі. Методи управління конфліктами. Типові стилі поведінки в конфліктних ситуаціях	2
4.	Стресові ситуації та управління ними. Суть стресу. Поняття і природа стресу. Причини стресів. Фізіологічні ознаки стресу. Попередження стресів у працівників.	2
5.	Делегування повноважень і тайм-менеджмент Сутність і зміст поняття делегування повноважень. Повноваження, які підлягають і не підлягають делегуванню. Особливості делегування. Переваги та недоліки делегування. Причини опору делегуванню повноважень та способи їх подолання. Робочий і позаробочий час. Організація особистісної та командної роботи.	2
6.	Корпоративна культура в системі управління персоналом Поняття і сутність корпоративної культури. Структура корпоративної культури. Типи корпоративної культури. Формування корпоративної культури Соціально - психологічні особливості колективу як об'єкту управління. Етика службового спілкування.	2

7.	Організація проведення нарад, зборів. Сутність поняття «нарада», «засідання», «збори». Класифікація ділових нарад. Методи проведення нарад .	2
8.	Соціальне партнерство в організації Соціальне партнерство як засіб узгодження інтересів роботодавця і працівників. Соціальне партнерство в медичній організації: сутність і функції Система регулювання соціально-трудова відносин у підприємстві Колективний договір як засіб зміцнення соціального партнерства	2
9.	Кризис менеджмент. Кризис-менеджер та його функції. Робота з ризиками. Особливості комунікації з різними цільовими аудиторіями в умовах кризи. Загальна характеристика ризиків. Вплив ризиків на організацію управлінського процесу. Стратегія і тактика в антикризовому менеджменті. Організація здійснення антикризової стратегії.	2
10.	Міжсекторальний підхід як основа взаємодії суб'єктів збереження здоров'я населення. Суб'єкти взаємодії у системі охорони здоров'я та їх характеристика. Міжсекторальний підхід як основа побудови ефективного менеджменту. Модель міжсекторальної взаємодії.	2
	Підсумковий модульний контроль	2
	Всього	72

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ п/п	Тема	К-ть годин
1	Підготовка до практичних та лекційних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	14
2.	Підготовка до ПМК	6
3.	Опрацювання тем, що не ввійшли до аудиторних занять:	22
	Стратегічне управління людськими ресурсами Етапи та елементи процесу стратегічного управління людськими ресурсами Формування стратегії управління людськими ресурсами Структурний метод розробки стратегії управління людськими ресурсами Реалізація стратегії управління людськими ресурсами	6
	Внутрішнє та зовнішнє середовище організації. Складові внутрішнього середовища організації. Цілі як засоби формування і розвитку організації. Структура організації. Система технологій організації. Взаємозалежність внутрішніх складових організації. Сутність і характеристики зовнішнього середовища організації. Середовище прямої дії (мікросередовище) організації. Середовище непрямої дії (макросередовище) організації.	6
	Цифрові компетентності медичного працівника.	6

	Рамка цифрової компетентності працівника охорони здоров'я. Інформаційна грамотність. Робота з даними. Створення цифрового контенту. Комунікація та взаємодія. Безпека в цифровому середовищі.	
	Виконання індивідуального завдання	4
	Всього	42

Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів освіти під керівництвом викладача проводиться протягом семестру у формі: вивчення літературних джерел та інтернет-ресурсів, рекомендованих для опанування тем і проблем та підготовки доповідей за ними; вивчення нормативних документів щодо діяльності міжнародних організацій у сфері громадського здоров'я; виконання індивідуальних завдань (аналітичних, пошукових).

1. Розробка плану внутрішньої комунікації закладу
2. Розробка плану зовнішньої комунікації плану.
3. Підготувати есе:
 - *«Міжсекторальний підхід як основа взаємодії суб'єктів збереження здоров'я населення».*
 - *Роль медичної сестри в реалізації стратегії закладу охорони здоров'я*

! Тематика індивідуального завдання узгоджується з викладачем під час контактних годин. Виконуються письмово або у форматі PowerPoint.

Звертаємо увагу, що всі письмові роботи будуть перевірені технічними засобами на відсутність запозичень. Відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності будуть притягнуті до відповідальності згідно Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету.

https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/Sj670MBVmC9qGVuTmHU8k9ZGKuX3DlzIwRNr8pBu.pdf?_ga=2.33887781.529941486.1673284817-765747213.1673284806

Перелік питань до ПМК

1. Предмет, об'єкт і суб'єкт менеджменту;
2. Основні риси та характеристики менеджменту. Функції менеджменту.
3. Управління як процес. Особливості управлінської діяльності.
4. Компетентність менеджера в сфері охорони здоров'я.
5. Ролі та завдання менеджерів.
6. Теорії менеджменту
7. Теорії мотивації
8. Контроль та його види.
9. Джерела та види управлінської інформації.
10. Маркетинг як вид діяльності.
11. Маркетингова діяльність в фармації.
12. Реклама та вимоги до неї.
13. Лідерство та його класифікації. Лідерство, влада і вплив. Лідерство і менеджмент.
14. Функції лідерства в медсестринстві.

15. Формулювання стратегічної політики у галузі охорони здоров'я.
16. Здійснення впливу за допомогою формальних механізмів.
17. Створення коаліцій та ефективне спілкування в адвокаційних компаніях.
18. Пошук відповідності між стратегією та структурою.
19. Забезпечення прозорості та підзвітності.
20. Прийняття рішень та вирішення проблем.
21. Комунікації та комунікаційні стратегії..
22. Процес прийняття управлінських рішень в сфері громадського здоров'я
23. Форми лідерства у громадському здоров'ї.
24. Індивідуальне лідерство.
25. Організаційне лідерство.
26. Спільне лідерство.
27. Національний рівень організації лідерства..
28. Міжнародний рівень організації лідерства.
29. Здійснення, зміцнення та розвиток лідерства у галузі громадського здоров'я.
30. Варіанти політики для зміцнення лідерства у галузі громадського здоров'я.
31. Кризис менеджмент.
32. Методи протидії конфліктам.
33. Методи протидії маніпуляціям.
34. Етапи та елементи процесу стратегічного управління людськими ресурсами
35. Формування стратегії управління людськими ресурсами
36. Структурний метод розробки стратегії управління людськими ресурсами
37. Реалізація стратегії управління людськими ресурсами
38. Поняття «управлінське рішення». Вимоги до прийняття управлінських рішень.
39. Функції управлінських рішень.
40. Моделі прийняття управлінських рішень.
41. Класифікація управлінських рішень.
42. Процес прийняття управлінських рішень.
43. Застосування сучасних інформаційних технологій в процесі прийняття управлінських рішень.
44. Сутність і зміст поняття делегування повноважень.
45. Повноваження, які підлягають і не підлягають делегуванню.
46. Особливості делегування. Переваги та недоліки делегування.
47. Причини опору делегуванню повноважень та способи їх подолання.
48. Комунікативна компетентність та стратегічний алгоритм лідерства.
49. Робочий і позаробочий час. Організація особистісної та командної роботи.
50. Ліцензування господарської діяльності.
51. Ліцензійні умови провадження діяльності з медичної практики.
52. Контроль за дотриманням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики
53. Світовий досвід розвитку акредитації.
54. Загальні підходи до акредитації в Україні

Форма підсумкового контролю успішності навчання - підсумковий модульний контроль.

Підсумковий модульний контроль з дисципліни складається за умови відсутності заборгованості з відвідування курсу лекцій та практичних занять,

отримання мінімальної суми балів за поточну навчальну діяльність, відпрацювання тем, що відводиться на самостійну роботу. До підсумкового модульного контролю допускається здобувач освіти, який виконав навчальну програму та отримав не менш ніж 72 бали за поточну діяльність. Форма проведення підсумкового контролю є стандартизованою та включає контроль теоретичної та практичної підготовки. На останньому занятті (ПМК) здобувач освіти отримує буклет, який містить тестові питання з однією правильною відповіддю та ситуаційну задачу (оцінити ситуацію та прийняти управлінське рішення згідно запропонованих умов).

Система поточного та підсумкового контролю

Максимальна кількість балів, що присвоюється здобувачу освіти при засвоєнні модулю (залікового кредиту) – **200 балів**, мінімальна – **122 бали**.

Критерії оцінювання зазначені в Положенні про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/6Tdcp23hyEkS7hqbJXdxyJVvURg4ZBljhCLVpOoU.pdf

На останньому занятті викладач проводить розрахунок середньої оцінки поточної успішності студента потім проводить конвертацію балів згідно таблиці. Здобувачі освіти, які не набрали мінімальну кількість балів (3,0) до підсумкового модульного контролю не допускаються.

Методи навчання

- вербальні (лекція, відео лекція, пояснення, розповідь, бесіда);
- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- практичні (вирішення кейсів, складання плану прийняття управлінського рішення).
- активні методи (мозковий штурм, кейс-метод, ситуаційний аналіз)

Методи контролю

Усний контроль, письмовий, тестовий контроль, перевірка вирішення ситуаційних завдань, а також методи самоконтролю і самооцінки, підсумковий модульний контроль.

Методичне забезпечення

1. Силабус дисципліни
2. Тестові питання до тем практичних занять
4. Кейси для поточного та підсумкового контролю знань
4. Лекції кафедри з мультимедійним забезпеченням.

Рекомендована література

Базова

1. Менеджмент та лідерство у медсестринстві. Конспект лекцій : навч. посіб. / КЗВО«Волинський медичний інститут». Луцьк, 2021. 89 с.
2. Голованова І. А. Організація та економіка охорони здоров'я: навч. посіб. / І. А. Голованова, І. В. Белікова, Н. О. Ляхова. – Полтава, 2021. – 236 с.
<http://repository.pdmu.edu.ua/handle/123456789/19304>
3. Лідерство та антикризовий менеджмент/ Войтко С.В., Мельниченко А.А. Київ, 2021. С.194 .
4. Лідерство та комунікації в організації : навчальний посібник / упорядники: Н. Я. Михаліцька, М. Р. Яцик. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с.

Допоміжна

1. Варенко В.М. Основи аналітики: Навчальний посібник. Київ. В-во Ліра-К. 2022. С.247.
1. Європейська програма роботи, 2020–2025: Спільні дії для міцнішого здоров'я. Копенгаген: Європейське регіональне бюро ВООЗ; 2021.
<https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/345924/WHO-EURO-2021-1919-41670-59496-ukr.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
2. Організаційне лідерство як інструмент організації діяльності закладу охорони здоров'я та її вдосконалення/ М. М. Шкільняк, Н. М. Кривокульська //Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. 2022. № 1 (91). С. 64-69.
3. Програми медичних гарантій: Посібник. НСЗУ. Київ. 2024, 143с.
chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpgclefindmkaj/https://vaccine.org.ua/wp-content/uploads/2024/06/posibnyk_pmg_2024.pdf
4. Чого вартий успіх: Уроки досягнення досконалості / С. А. Шварцман ; пер. В. Глінка. - К. : Bookchef, 2021. - 352 с.
5. Цифровізація менеджменту персоналу: концептуальні аспекти та тенденції/ О. І. Кравчук, І. О. Варіс, К. О. Рубель// DOI:
<https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-07-04>
6. Сугестивні технології маніпулятивного впливу: навчальний посібник / [В. М. Петрик, М. М. Присяжнюк, Л. Ф. Компанцева, Є. Д. Скулиш, О. Д. Бойко, В. В. Остроухов]; за заг. ред. Є. Д. Скулиша. — 2-ге вид.— Київ: Вид. дім «СКІФ», 2023. —248 с. <https://jurkniga.ua/contents/sugestivni-tekhnologii-manipulyativnogo-vplivu.pdf>
7. Закон України Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення. Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19#Text>
8. Закон України Основи законодавства України про охорону здоров'я Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>

Інформаційні ресурси

1. Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov
2. Центр громадського здоров'я МОЗ України www.phc.org.ua
3. Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
4. Рамка цифрової компетентності працівника охорони здоров'я
<https://moz.gov.ua/uk/ramka-cifrovih-kompetentnostej-pracivnika-ohoroni-zdorov-ya>
5. Репозитарій ПДМУ <https://repository.pdmu.edu.ua/home>

Розробники: проф. Ірина ГОЛОВАНОВА, доц. Наталія ЛЯХОВА.